

บทที่ 6

การบริหารงานสถาบันบริการสารสนเทศ

การบริหารงานต่างๆ จำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ และการบริหารสถาบันบริการสารสนเทศก็เช่นเดียวกัน คือ ไม่สามารถปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียว หากแต่ต้องร่วมกันปฏิบัติงานเป็นกลุ่มในลักษณะทีมงาน โดยการนำเอาทรัพยากรทั้งที่เป็นบุคคล วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เครื่องจักร วิธีการ การตลาด ข้อมูลข่าวสารและเวลา รวมทั้งเงินมารวมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดผลผลิต คือ งานบริการสารสนเทศ โดยมีหัวหน้าฝ่ายบริการสารสนเทศที่จะคอยเป็นผู้จัดระเบียบทรัพยากร ประสานกิจกรรม จัดทำกติกา กำหนดขอบเขตการทำงานร่วมกัน ตลอดจนเป็นผู้ชี้แนะและกำกับการทำงานของบุคลากรในฝ่ายงานบริการสารสนเทศ การบริการสารสนเทศมีความสำคัญต่อการดำเนินงานและเป็นทักษะระดับสูงที่จำเป็นต้องมีการถ่ายทอด และต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถบริหารงานบริการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวหน้าฝ่ายงานบริการสารสนเทศจำเป็นต้องศึกษาศาสตร์ด้านการบริหาร ศึกษาทฤษฎีการบริหารเพื่อนำทฤษฎีการบริหารไปปรับใช้ในการบริหารงานบริการสารสนเทศ

ความหมายของการบริหาร

สำหรับความหมายของการบริหารนั้น มีผู้นิยามไว้แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละบุคคล ดังนี้

เก็ทซอล และ กิวบา (Getzals & Guba) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคมที่สามารถมองเห็นได้ 3 ทางคือ 1. ทางโครงสร้าง เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นตอนของสายการบังคับบัญชา 2. ทางหน้าที่ เป็นขั้นตอนของหน่วยงานที่ระบุหน้าที่ บทบาท ความรับผิดชอบและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย และ 3. ทางปฏิบัติ เป็นกระบวนการที่บุคคลและบุคคลต้องการร่วมทำปฏิกริยาซึ่งกันและกัน (ปิยะนุช สุจิต, 2551, หน้า 12)

ไซมอน (Simon) ให้ความหมายไว้ว่าการบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ กล่าวคือ ผู้บริหารไม่ใช่เป็นผู้ปฏิบัติ แต่เป็นผู้ใช้ศิลปะทำให้ปฏิบัติงานทำงานจนสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว (ปิยะนุช สุจิต, 2551, หน้า 12)

บาร์นาร์ด (Barnard) ได้นิยามว่า การบริหาร คือ การทำงานของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไปที่รวมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน แนวคิดนี้คล้ายกับแนวคิดของเซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni) ที่ว่าการบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ปิยะนุช สุจิต, 2551, หน้า 12)

เดล (Dale, 1973, หน้า 4) กล่าวว่า การบริหาร คือ การจัดองค์กรและใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า